

Dictamen en relació amb la consulta d'una entitat sobre la concreció del dret dels delegats de prevenció d'ésser informats dels danys a la salut dels treballadors

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una entitat en relació amb la concreció del dret dels delegats de prevenció d'ésser informats dels danys a la salut dels treballadors.

S'adjunta a l'escrit de consulta una resposta emesa, des del punt de vista de la normativa laboral aplicable, per la mateixa entitat consultant a una consulta que els hi han plantejat sobre aquesta matèria.

Analitzada la petició i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent:

I

(...)

II

En l'escrit de consulta se sol·licita conèixer el parer d'aquesta Autoritat sobre l'abast del dret dels delegats de prevenció d'ésser informats dels danys a la salut dels treballadors que preveu l'article 36.2.c) de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

En aquest sentit, manifesta que *“específicament es pretén concretar les dades del comunicat d'accident de treball a les quals els delegats de prevenció poden accedir-hi, ja sigui a través de còpia del comunicat amb les dades dissociades o mitjançant qualsevol altre format”*.

Aquesta qüestió s'analitza en els apartats següents d'aquest dictamen.

III

Cal fer avinent que comunicar o facilitar als delegats de prevenció la informació relativa als “danys de salut” dels treballadors de manera que es permeti la seva identificació directa o indirecta constitueix, des del punt de vista de la protecció de dades personals, una cessió de dades (article 3.i) de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD)) que, com a tal, s'ha de sotmetre al règim previst, amb caràcter general, per a les cessions o comunicacions de dades a la LOPD.

L'article 11.1 de la LOPD estableix que *“les dades de caràcter personal objecte del tractament només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat”*.

El mateix article disposa, en el seu apartat 2, que el dit consentiment no és necessari quan, entre d'altres excepcions, la cessió està autoritzada per una llei o norma amb rang de llei (lletra a).

Ara bé, tenint en compte la tipologia de dades personals a comunicar, això és dades relacionades amb la salut dels treballadors (article 5.1.g) del Reglament de desplegament de la LOPD, aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre (RLOPD)), la dita cessió només serà possible *“quan, per raons d’interès general, així ho disposi una llei o l’afectat hi consenti expressament”*, de conformitat amb l’article 7.3 de la LOPD.

En el cas objecte de consulta, s’entén que no es disposa del consentiment exprés dels treballadors, titulars de les dades, per la qual cosa és necessària la concurrència d’una habilitació legal per poder comunicar-les.

En aquest sentit, cal fer referència, com bé s’assenyala a l’escrit de consulta, a les previsions de l’article 36 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

D’acord amb l’apartat 1 d’aquest article correspon als delegats de prevenció, entre d’altres competències, *“ejercer una labor de vigilancia y control sobre el cumplimiento de la normativa de prevención de riesgos laborales”* (lletra d).

D’acord amb l’apartat 2 d’aquest mateix article, per a l’exercici d’aquesta i de la resta de competències que tenen atribuïdes, els delegats de prevenció *“estarán facultados para:*

a) (...)

b) Tener acceso, con las limitaciones previstas en el apartado 4 del artículo 22 de esta Ley, a la información y documentación relativa a las condiciones de trabajo que sean necesarias para el ejercicio de sus funciones y, en particular, a la prevista en los artículos 18 y 23 de esta Ley. Cuando la información esté sujeta a las limitaciones reseñadas, sólo podrá ser suministrada de manera que se garantice el respeto de la confidencialidad.

*c) Ser informados por el empresario sobre los **daños producidos en la salud** de los trabajadores una vez que aquél hubiese tenido conocimiento de ellos, pudiendo presentarse, aún fuera de su jornada laboral, en el lugar de los hechos para conocer las circunstancias de los mismos.*

(...).”

D’acord amb aquest precepte legal, és possible que determinades dades de salut dels treballadors hagin d’ésser comunicades als delegats de prevenció quan el seu coneixement sigui necessari per a l’exercici de les funcions que tenen atribuïdes en matèria de prevenció de riscos laborals.

Així, en atenció a l’article 36.2.b) de la Llei 31/1995, els delegats de prevenció podran accedir, respecte a la informació resultant de les accions de vigilància de la salut dels treballadors (article 22.4 de la Llei 31/1995), a la dada “apte/no apte” del treballador per al desenvolupament del lloc de treball que ocupa o que se li vulgui assignar, per tal de poder desenvolupar correctament les seves funcions en matèria preventiva. No podran accedir però a la informació mèdica que consti en els expedients dels treballadors, atès que aquest accés està limitat al personal mèdic i a les autoritats sanitàries, tret que es compti amb el consentiment exprés dels afectats.

Així mateix, en atenció a l’article 36.2.c) de la Llei 31/1995, els delegats de prevenció podran conèixer també els danys produïts a la salut dels treballadors com a conseqüència del seu treball quan la dita informació sigui necessària per a l’exercici de les seves funcions en matèria preventiva.

Per tal d'establir quin és l'abast d'aquest dret, tal com se sol·licita en l'escrit de consulta, cal examinar què s'entén per "danys a la salut" dels treballadors en la Llei 31/1995.

En aquest sentit, es convenient posar en relació les previsions d'aquest article 36.2.c) amb les de l'article 23 relatives a l'obligació de l'empresari de comunicar determinada informació a l'autoritat laboral, atès que en ambdós preceptes legals es fa referència al concepte "danys a la salut" dels treballadors.

D'acord amb l'article 23 de la Llei 31/1995, l'empresari ha d'elaborar i conservar a disposició de l'autoritat laboral una *"relación de accidentes de trabajo y enfermedades profesionales que hayan causado al trabajador una incapacidad laboral superior a un día de trabajo. En estos casos el empresario realizará, además, la notificación a que se refiere el apartado 3 del presente artículo."* (apartat 1.e).

Segons el dit apartat 3 de l'article 23, l'empresari està obligat a *"notificar por escrito a la autoridad laboral los daños para la salud de los trabajadores a su servicio que se hubieran producido con motivo del desarrollo de su trabajo, conforme al procedimiento que se determine reglamentariamente"*.

És a dir, d'acord amb aquest article, l'empresari està obligat a comunicar a l'autoritat laboral "els danys a la salut" produïts al treballador com a conseqüència del desenvolupament del seu treball, això és els accidents de treball i les malalties professionals, de conformitat amb el procediment que s'estableixi reglamentàriament.

En relació amb aquest procediment, i atès la manca de desenvolupament reglamentari al respecte, cal acudir, com s'apunta en l'escrit adjuntat a la consulta, a allò establert a la *Orden de 16 de diciembre de 1987 por la que se establecen nuevos modelos para la notificación de accidentes de trabajo y se dan instrucciones para su cumplimentación y tramitación*, i a la *Orden TAS/2926/2002, de 19 de noviembre, por la que se establecen nuevos modelos para la notificación de los accidentes de Trabajo y se posibilita su transmisión por procedimiento electrónico*.

En la citada Ordre de 16 de desembre de 1987 es conté el model oficial de comunicat d'accident de treball que els empresaris han de complimentar i trametre als òrgans competents, per tal de donar compliment a l'obligació establerta en la Llei 31/1995. Si bé aquest model de comunicat d'accident de treball ha estat substituït pel que figura, amb el mateix nom, a l'annex de l'Ordre TAS/2926/2002, cal dir que el seu contingut no ha sofert modificacions.

Doncs bé, d'acord amb aquesta Ordre, en el comunicat d'accident de treball cal fer-hi constar la informació següent:

- 1) Les dades del treballador (com ara, les dades identificatives i les dades professionals).
- 2) Les dades de l'empresa en què el treballador està donat d'alta en la seguretat social.
- 3) Les dades relatives al lloc/centre de treball on ha tingut lloc l'accident.
- 4) Les dades de l'accident.
- 5) Les dades assistencials. En concret:
 - a) La descripció de la lesió soferta pel treballador i la part del cos lesionada, amb una breu descripció literal de la lesió i el codi que correspongui d'acord amb les taules publicades als annexos de l'Ordre.
 - b) El grau de la lesió, que serà el mateix que consti en el comunicat mèdic de baixa.
 - c) El metge que efectua l'assistència immediata (nom, domicili i telèfon).

- d) El tipus d'assistència sanitària rebuda (hospitalària o ambulatoria), identificant l'establiment en què s'hagi realitzat.
- 6) Les dades econòmiques.

Als efectes que interessin en el present cas, pot dir-se que aquesta Ordre, en definir les dades que s'han de fer constar en el comunicat d'accident de treball, estableix quina és la informació que cal entendre compresa en el concepte "danys a la salut" dels treballadors a què es fa referència en la Llei 31/1995 (article 23).

Sent així, podria entendre's que l'abast del dret dels delegats de prevenció d'ésser informats dels "danys a la salut" dels treballadors, tal com estableix l'article 36.2.b) de la Llei 31/1995, comprèn conèixer la mateixa informació que, en aquest sentit, l'empresari està obligat a notificar de conformitat amb l'article 23 de la mateixa llei, això és la informació que al respecte consti en el comunicat d'accident de treball.

Per tant, tot i que la llei no estableix l'obligació de l'empresari de facilitar als delegats de prevenció una còpia del comunicat d'accident de treball, tal com s'apunta en l'escrit adjuntat, cal analitzar si se'ls pot facilitar, per a l'exercici de les seves funcions de vigilància i control de les normes de prevenció de riscos, la mateixa informació sobre "els danys a la salut" que la citada Ordre preveu per a l'autoritat laboral.

Dit això, fer avinent que, tot i no preveure-ho expressament, s'entén que la limitació establerta a l'article 22.4 de la Llei 31/1995 resultaria igualment d'aplicació en aquest cas, de tal manera que un cop els delegats de prevenció accedeixin a aquesta informació personal no podran emprar-la amb fins discriminatoris ni en perjudici del treballador.

IV

Arribats a aquest punt, cal fer unes consideracions en relació amb la concreció de les dades personals que han de constar en el comunicat d'accident de treball a què els delegats de prevenció tenen dret a accedir i les propostes efectuades, en aquest sentit, en l'escrit que acompanya la consulta.

Per tal de facilitar l'exercici de les competències reconegudes a l'article 36 de la Llei 31/1995, així com per permetre el desenvolupament de les seves funcions de vigilància i control de les normes de prevenció de riscos laborals i amb aquesta finalitat exclusiva, es proposa facilitar als delegats de prevenció únicament la informació del comunicat d'accident de treball que tingui "interès preventiu en relació amb els accidents de treball".

En aquest sentit, en la consulta es planteja, d'entrada, facilitar les dades del treballador relatives al seu nom i cognoms, les dades relatives al lloc i/o centre de treball on ha succeït l'accident de treball (l'apartat 3 del model oficial del comunicat) i les dades de l'accident (l'apartat 4 del model oficial del comunicat). S'afirma no facilitar informació sobre els danys a la salut, tret que el treballador doni el seu consentiment exprés, ni altres dades que, a criteri de l'entitat consultant, no tenen rellevància preventiva.

En relació amb aquesta proposta, cal fer avinent que, tot i no incloure expressament la informació sobre els danys a la salut en el comunicat d'accident de treball, s'entén que el fet de facilitar per si sol el comunicat d'accident de treball amb les dades identificatives del treballador ja comportaria comunicar informació relacionada amb la salut dels treballadors (articles 7.3 LOPD i 5.1.o) RLOPD).

Tot seguit, en la consulta es planteja que, en cas de facilitar la informació sobre els danys a la salut del comunicat d'accident de treball (s'entén aquella informació inclosa

en l'apartat 5 del model oficial del comunicat), aquesta comunicació es realitzarà de manera dissociada, és a dir, sense incloure les dades identificatives del treballador, per tal de garantir el principi de confidencialitat establert a la Llei 31/1995.

Si bé aquesta proposta es tractaria de l'opció més respectuosa amb el dret fonamental a la protecció de les dades de caràcter personal (article 18.4 CE) i, per tant, caldria valorar-la positivament, cal fer avinent que, en el context en què ens trobem, podria no resultar adequada per a tots els supòsits que es puguin plantejar.

Cal tenir en compte que la Llei 31/1995 faculta els delegats de prevenció, no només a ésser informats per l'empresari dels danys a la salut dels treballadors, sinó també a *"presentarse, aun fuera de su jornada laboral, en el lugar de los hechos **para conocer las circunstancias de los mismos**"* (article 36.2.c)).

A la vista d'aquesta previsió legal, així com tenint en compte que l'objecte de protecció és el dret a la salut tant del treballador accidentat com de la resta de treballadors de l'empresa, pot entendre's que, en determinats casos, caldrà facilitar als delegats de prevenció altra informació del comunicat d'accident de treball que resulti rellevant per conèixer les circumstàncies en què s'han produït els danys a la salut del treballador, per tal de poder exercir correctament les seves funcions en matèria preventiva.

Així, amb aquesta finalitat, podria estar justificada la comunicació de les dades identificatives i de contacte del treballador (apartat 1 del model oficial del comunicat), les dels possibles testimonis de l'accident de treball (apartat 4 del model oficial de comunicat) o, fins i tot, les del metge que efectua l'assistència sanitària (apartat 5 del model oficial de comunicat) que constin en el comunicat d'accident de treball.

No resultaria però adequada, per aplicació del principi de qualitat de les dades (article 4 LOPD), la comunicació de les dades econòmiques del comunicat d'accident de treball (apartat 6 del model oficial), atès que es tracta d'informació excessiva per al compliment de la finalitat apuntada.

En aquests casos, la comunicació d'aquesta informació personal podria realitzar-se sense el consentiment dels afectats, en entendre que existeix habilitació suficient en les previsions de l'article 36.2.c) de la Llei 31/1995 (article 11.2.a) LOPD).

En qualsevol cas, convé recordar que els delegats de prevenció, per aplicació de la normativa de protecció de dades, també estan obligats a guardar secret respecte la informació personal que hagin obtingut per a l'exercici de les seves funcions de vigilància i control de la normativa de prevenció de riscos laborals (article 10 LOPD).

Així mateix, fer avinent que, un cop accedeixin a aquesta informació personal, no podran emprar-la per a d'altres finalitats que resultin incompatibles amb la que va justificar la seva obtenció, això és l'exercici de les seves funcions (article 4.2 LOPD).

D'acord amb les consideracions fetes en aquest dictamen en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

Examinades les previsions de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, així com el model oficial de comunicat d'accident de treball, s'entén que el dret dels delegats de prevenció d'ésser informats dels "danys a la salut" dels treballadors per a l'exercici de les seves funcions en matèria preventiva comprèn conèixer la mateixa

informació que, en aquest sentit, l'empresari està obligat a notificar a l'autoritat laboral a través del comunicat d'accident de treball.

La comunicació als delegats de prevenció del comunicat d'accident de treball de manera que el treballador resulti identificat, així com d'altra informació personal relativa a les circumstàncies en què s'ha produït l'accident que consti en aquest document, podria resultar justificada en atenció a les competències que l'article 36.2.c) de la Llei 31/1995 els reconeix, en els termes establerts en aquest dictamen.

Barcelona, 24 de juliol de 2014